

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 03 sierpnia 2023r.

ZP-P.862.20.2023.AM

Pani
Elwira Błażewska-Dacyszyn
Dyrektor
Powiatowego Urzędu Pracy
w Polkowicach

Wystąpienie pokontrolne

W dniach od 20 kwietnia do 19 maja 2023r., na podstawie art. 10 ust. 1, w związku z art. 112 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r., o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 735), zespół kontrolerów z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, w składzie:

Pani Hanna Bylicka – inspektor wojewódzki (przewodnicząca zespołu),

Pani Aleksandra Maniak - inspektor wojewódzki,

Pani Małgorzata Hazy - inspektor wojewódzki,

przeprowadził kontrolę problemową w trybie zdalnym w Powiatowym Urzędzie Pracy w Polkowicach, ul. Legnicka 15, 59-100 Polkowice.

Kontrola realizowana była zgodnie z zatwierdzonym w dniu 22 grudnia 2022r., przez Wojewodę Dolnośląskiego, okresowym planem kontroli na I półrocze 2023 r.

Przedmiot i zakres kontroli

Przedmiotem bieżącej kontroli było sprawdzenie i potwierdzenie prawidłowości:

1. przyznawania bezrobotnym środków na podjęcie działalności gospodarczej,
2. organizowania i finansowania szkoleń dla bezrobotnych.

Postępowanie kontrolne objęło okres od dnia 1 stycznia 2022r. do dnia rozpoczęcia kontroli.

Przepisy regulujące zakres kontroli:

- 1) ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 735),

- 2) rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 lipca 2017r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej (t.j. Dz. U. z 2022r. poz. 243),
- 3) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobu prowadzenia usług rynku pracy (Dz.U. z 2014r. poz. 667).

Ocena skontrolowanej działalności

Ogólna ocena kontrolowanej jednostki jest **pozytywna z nieprawidłowościami**.

Powyższa ocena wynika z ustaleń zawartych w dalszej części wystąpienia.

Ustalenia kontroli

W okresie objętym kontrolą funkcje kierownicze w jednostce kontrolowanej pełniła Pani **Elwira Błażewska-Dacyszyn** - Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Polkowicach.

Ad. 1 Przyznawanie bezrobotnym środków na podjęcie działalności gospodarczej.

W kontrolowanym okresie zadania z ww. zakresu realizowane były w Dziale Centrum Aktywizacji Zawodowej przez 2 pracowników na stanowiskach specjalisty ds. programów oraz Komisję ds. rozpatrywania wniosków stanowiącą 9 osób na stanowiskach specjalisty ds. programów, specjalisty ds. programów – stażysty, specjalisty ds. rozwoju zawodowego, pośrednika pracy, doradcę zawodowego.

W 2022 roku dla bezrobotnych zamierzających podjąć działalność gospodarczą, przeznaczono kwotę 2 289 697,37 zł, w tym z Funduszu Pracy 964 901,50 zł.

W 2022 roku do urzędu wpłynęło 97 wniosków od bezrobotnych o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej. Przyznano 89 dotacji, w tym 36 z Funduszu Pracy. W 4 przypadkach nastąpiła rezygnacja zainteresowanych, a w 4 przypadkach odmówiono udzielenia dofinansowania z powodu braku środków. W jednym przypadku nastąpił zwrot dofinansowania.

W 2023 roku do dnia rozpoczęcia kontroli, dla bezrobotnych zamierzających podjąć działalność gospodarczą, przeznaczono kwotę 425 000,00 zł, w tym z Funduszu Pracy 425 000,00 zł. Od 1 stycznia 2023r. do dnia rozpoczęcia kontroli wpłynęło 18 wniosków od bezrobotnych o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej. Na podstawie ww. wniosków przyznano 17 dotacji. W jednym przypadku nastąpiła rezygnacja wnioskodawcy. Nie wystąpiły przypadki zwrotu dofinansowania.

Do szczegółowej kontroli pobrano pierwsze trzy akta z 2022 roku, w których znajdowały się umowy o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej, finansowane z Funduszu Pracy o następujących numerach: 631.D.FP.1.2022, 631.D.FP.2.2022, 631.D.FP.3.2022 oraz pierwsze dwa akta z 2023 roku finansowane z Funduszu Pracy o następujących numerach: 631.D.FP.1.2023, 631.D.FP.2.2023. Ponadto pobrano trzy pierwsze negatywnie rozpatrzone wnioski o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej w roku 2022 o następujących numerach: 631.D.90.2022, 631.D.93.2022, 631.D.94.2022.

Na tej podstawie stwierdzono, że do pozytywnego rozpatrzenia kwalifikowano jedynie wnioski kompletne, zawierające wszystkie niezbędne dane, określone w § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 lipca 2017r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej.

W kontrolowanej jednostce obowiązywały „Zasady przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej przez Powiatowy Urząd Pracy w Polkowicach”. Przy ocenie wniosków stosowano druki oceny wniosków (tj. „Karta oceny wniosku o przyznanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej” i „Ocena komisji”), które ułatwiały sprawdzanie, analizowanie i porównywanie wniosków. (Dowód nr 1 - kserokopia wniosku o udzielenie dofinansowania wraz z oceną wniosku).

Do w/w wniosków dołączone były niezbędne dokumenty, tj.

- oświadczenia o nieotrzymaniu bezzwrotnych środków Funduszu Pracy lub innych bezzwrotnych środków publicznych na podjęcie działalności gospodarczej lub rolniczej, założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej,
- oświadczenia o nieposiadaniu wpisu do ewidencji działalności gospodarczej, a w przypadku jego posiadania - oświadczenie o zakończeniu działalności gospodarczej w dniu przypadającym w okresie przed upływem co najmniej 12 miesięcy bezpośrednio poprzedzających dzień złożenia wniosku,
- oświadczenia, że symbol i przedmiot planowanej działalności gospodarczej według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) na poziomie podklasy jest inny od działalności zakończonej w okresie krótszym niż 12 miesięcy bezpośrednio poprzedzających dzień złożenia wniosku o dofinansowanie w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, ogłoszonego z powodu COVID-19, w związku z wystąpieniem tego stanu,
- oświadczenia o niepodejmowaniu zatrudnienia w okresie 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej,

- oświadczenia o niekaralności w okresie 2 lat przed dniem złożenia wniosku za przestępstwo przeciwko obrotowi gospodarczemu,
- zobowiązania się do prowadzenia działalności gospodarczej w okresie 12 miesięcy od dnia jej rozpoczęcia oraz niezawieszania jej wykonywania łącznie na okres dłuższy niż 6 miesięcy,
- oświadczenia o niezłożeniu wniosku do innego starosty o przyznanie dofinansowania lub przyznanie jednorazowo środków na założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej,
- zaświadczenia lub oświadczenia o pomocy de minimis,
- informacje dotyczące otrzymanej pomocy publicznej.

O uwzględnieniu lub nieuwzględnieniu wniosków powiadamiano bezrobotnych w terminie do 30 dni od dnia ich złożenia, podając przyczyny ich niezakwalifikowania. W materiale pobranym do kontroli znalazły się odmowy z powodu m. in. złożenia wniosku po zamknięciu naboru wniosków. (Załącznik nr 1 - wyjaśnienia Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Polkowicach). Podawane przyczyny negatywnego rozpatrzenia wniosków nie miały swojego umocowania w powszechnie obowiązującym prawie, były lakoniczne i nie zindywidualizowane. (Dowód nr 2 – kserokopia pism informujących o negatywnym rozpatrzeniu wniosku).

Z bezrobotnymi, których wnioski rozpatrzono pozytywnie zawierano umowy o dofinansowanie, które zawierały m.in. zobowiązania do:

- prowadzenia działalności gospodarczej przez okres co najmniej 12 miesięcy,
- wydatkowania otrzymanego dofinansowania, zgodnie ze złożonym wnioskiem,
- złożenia rozliczenia wydatkowanych kwot w terminie do 2 miesięcy od dnia podjęcia działalności gospodarczej,
- zwrotu otrzymanych środków wraz z odsetkami, w przypadku naruszenia warunków umowy o dofinansowanie,
- zwrotu równowartości odliczonego lub zwróconego, zgodnie z ustawą z dnia 11 marca 2004r. o podatku od towarów i usług, podatku naliczonego dotyczącego zakupionych towarów i usług w ramach przyznanego dofinansowania. (Dowód nr 3 - kserokopia umowy o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej).

Bezrobotni, którym przyznano dofinansowanie, przedkładali rozliczenia wydatkowanych kwot na poszczególne towary i usługi ujęte w specyfikacji złożonej we wniosku. Rozliczenia przedkładane były terminowo. W przypadkach, gdy zachodziła konieczność zmian w wydatkach lub terminach, zainteresowani zwracali się do urzędu z prośbą o akceptację (Dowód nr 4 – kserokopia rozliczenia wydatkowanych kwot wraz z oceną komisji).

W trakcie trwania umów dokonywano ocen prawidłowości ich wykonania poprzez wizyty monitorujące w miejscach wykonywania działalności gospodarczej oraz żądania dostarczenia

określonych dokumentów lub informacji (Dowód nr 5 – kserokopia notatki służbowej z wizyty monitorującej).

Podstawową formą zabezpieczenia było poręczenie cywilne (Dowód nr 6 – kserokopia umowy poręczenia).

Ad. 2. Organizowanie i finansowanie szkoleń dla bezrobotnych.

W kontrolowanym okresie zadania z ww. zakresu realizowane były w Referacie Pośrednictwa Pracy, Poradnictwa Zawodowego oraz Usług Rynku Pracy przez 4 pracowników na stanowiskach specjalisty ds. programów, referenta ds. aktywizacji, specjalisty ds. rozwoju zawodowego.

W jednostce podległej kontroli organizowanie i finansowanie szkoleń odbywało się na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów prawa.

W 2022r. na szkolenia przeznaczono kwotę 132 719,00 zł, w tym z Funduszu Pracy 79 639,35 zł. W 2023r. do dnia przeprowadzenia czynności kontrolnych na ten cel przeznaczono 55 123,69 zł, w tym z Funduszu Pracy 55 123,69 zł.

W 2022r. do urzędu wpłynęło 26 wniosków o przeprowadzenie szkoleń indywidualnych. Pozytywnie rozpatrzono 15 wniosków, a 1 negatywnie. W 5 przypadkach wnioskodawca zrezygnował z rozpatrywania wniosku a 5 wniosków pozostało bez rozpatrzenia. Przyczyną odmowy w zakresie organizacji szkoleń był za wysoki koszt szkolenia. Na rok 2022 zaplanowano 1 szkolenie z zakresu umiejętności poszukiwania pracy, które nie doszło do realizacji. Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Polkowicach złożył w tej sprawie stosowne wyjaśnienia (Zał. nr 2 - wyjaśnienia Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Polkowicach). Zgodnie z treścią wyjaśnień, wspomniane szkolenie nie zostało zorganizowane z powodu małego zainteresowania, a także w związku z zaangażowaniem wszystkich pracowników Urzędu w działania mające na celu jak najszybszą aktywizację zawodową obywateli Ukrainy w wyniku konfliktu zbrojnego oraz z powodu rezygnacji z pracy pracownika odpowiedzialnego za przeprowadzenie ww. szkolenia. Należy podkreślić, iż w ramach poradnictwa zawodowego są inicjowane, organizowane i prowadzone szkolenia z zakresu umiejętności poszukiwania pracy (art. 38 ust. 1a ustawy), a wykonywanie zadań o charakterze publicznym może podlegać ograniczeniu wyłącznie z uwagi na konkretne przesłanki, na mocy obowiązujących przepisów prawnych.

Powiatowy Urząd Pracy w Polkowicach w swoich wyjaśnieniach nie wskazał przesłanek zaniechania organizacji szkolenia z zakresu umiejętności poszukiwania pracy, mających uzasadnienie w obowiązujących przepisach.

W związku z powyższym, należy stwierdzić, że jednostka kontrolowana w 2022r. nie zorganizowała szkoleń z zakresu poszukiwania pracy, a co za tym idzie nie zapewniła ciągłości

realizacji zadań wynikających z planu szkoleń na 2022r. co było niezgodne z obowiązującym § 67 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014r., w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy.

W 2023r. do dnia rozpoczęcia kontroli, do urzędu wpłynęło 16 wniosków o przeprowadzenie szkoleń indywidualnych. Pozytywnie rozpatrzono 10 wniosków, a 1 negatywnie. W 2 przypadkach wnioskodawca zrezygnował z rozpatrywania wniosku, a 3 wnioski pozostały bez rozpatrzenia. Przyczyną odmowy w zakresie organizacji szkoleń był za wysoki koszt szkolenia oraz brak wpisu do Rejestru Instytucji Szkoleniowych. Na rok 2023 zaplanowano 1 szkolenie z zakresu umiejętności poszukiwania pracy, przewidziane do realizacji w 4 kwartale 2023r. Zaplanowano szkolenie grupowe dla 2 grup po 10 osób, które w czasie dokonywania czynności kontrolnych jeszcze nie zostało przeprowadzone.

Do kontroli pobrano:

1. dokumentację trzech pierwszych szkoleń zorganizowanych w 2022r. wraz z aktami trzech osób skierowanych na te szkolenia:
  - a) wnioski o skierowanie na szkolenie o numerach:
ZUP.543.4.2022; ZUP.543.5.2022; ZUP.543.5.2022,
  - b) umowy dotyczące organizacji szkoleń o numerach:
1/FP.SzkIn/2022, 2/FP.SzkIn/2022; 3/FP.SzkIn/2022,
  - c) akta bezrobotnych uczestniczących w szkoleniach o numerach:
6741; 12548; 12548,
2. dokumentację dwóch pierwszych szkoleń zorganizowanych w 2023r. wraz z aktami dwóch osób skierowanych na te szkolenia:
  - a) wnioski o skierowanie na szkolenie o numerach:
ZUP.543.5.2023; ZUP.543.1.2023,
  - b) umowy o przeprowadzenie szkolenia o numerach:
1/FP.Szk.In/2023; 2/FP.Szk.In/2023,
  - c) akta bezrobotnych uczestniczących w szkoleniach o numerach:
14652; 10897,
3. dokumentację zawierającą jeden negatywnie rozpatrzony wniosek o skierowanie na szkolenie z 2022r. o numerze:
ZUP.543.13.2022,
4. dokumentację zawierającą jeden negatywnie rozpatrzony wniosek o skierowanie na szkolenie z 2023r. o numerze:
ZUP.543.12.2023.

Na podstawie dokumentów pobranych do kontroli stwierdzono, że Powiatowy Urząd Pracy w Polkowicach zgodnie z obowiązującymi przepisami, sporządzał listę zawodów i specjalności, z uwzględnieniem kwalifikacji i umiejętności zawodowych, na które istnieje zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy, jak również wykaz potrzeb szkoleniowych bezrobotnych i poszukujących pracy, o których mowa w art. 43 ustawy, zwanych dalej „osobami uprawnionymi”.

W urzędzie organizowane były szkolenia indywidualne, grupowe, planowano szkolenia z zakresu umiejętności poszukiwania pracy.

Do pozytywnego rozpatrzenia kwalifikowano tylko wnioski kompletne (Dowód nr 7 – kserokopia wniosku o skierowanie na indywidualne szkolenie oraz kserokopia odpowiedzi urzędu na wniosek).

Osoby zakwalifikowane na szkolenie indywidualne otrzymywały prawidłowe skierowania do odbycia szkolenia (Dowód nr 8 - kserokopia skierowania na szkolenie), jak również wydawano w stosunku do nich decyzje administracyjne o przyznaniu stypendium szkoleniowego.

Następnie rozpoczynano procedurę wyboru instytucji szkoleniowej. Zgodnie z § 69 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy, uwzględniano co najmniej pięć spośród następujących kryteriów:

- 1) dostosowanie programu szkolenia odpowiednio do zapotrzebowania na kwalifikacje identyfikowanego na rynku pracy;
- 2) jakość oferowanego programu szkolenia, w tym wykorzystywanie standardów kwalifikacji zawodowych i modułowych programów szkoleń zawodowych, dostępnych w bazach danych, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 7 lit.e ustawy;
- 3) doświadczenie instytucji szkoleniowej w realizacji szkoleń;
- 4) certyfikaty jakości usług posiadane przez instytucję szkoleniową;
- 5) dostosowanie kwalifikacji i doświadczenia kadry dydaktycznej do zakresu szkolenia;
- 6) dostosowanie wyposażenia dydaktycznego i pomieszczeń do potrzeb szkolenia z uwzględnieniem bezpiecznych i higienicznych warunków realizacji szkolenia;
- 7) rodzaj dokumentów potwierdzających ukończenie szkolenia i uzyskanie kwalifikacji;
- 8) koszty szkolenia;
- 9) sposób organizacji zajęć praktycznych określonych w programie szkolenia;
- 10) prowadzenie analiz skuteczności i efektywności przeprowadzanych szkoleń.

Przeprowadzaniem szkoleń zajmowały się instytucje szkoleniowe, które posiadały aktualny wpis do rejestru instytucji szkoleniowych. Z wybranymi instytucjami szkoleniowymi

podpisywano umowy (Dowód nr 9 – kserokopia umowy szkoleniowej), które zawierały wszystkie elementy przewidziane w przepisach prawa, w tym zobowiązania instytucji szkoleniowych do prowadzenia dokumentacji przebiegu szkolenia składającej się z:

- a) dziennika zajęć edukacyjnych zawierającego tematy i wymiar godzin zajęć edukacyjnych oraz listę obecności zawierającą: imię, nazwisko i podpis uczestnika szkolenia,
- b) protokołu i karty ocen z okresowych sprawdzianów efektów kształcenia oraz egzaminu końcowego, jeżeli zostały przeprowadzone,
- c) rejestru wydanych zaświadczeń lub innych dokumentów potwierdzających ukończenie szkolenia i uzyskanie umiejętności lub kwalifikacji, zawierającego: numer, imię i nazwisko oraz numer PESEL uczestnika szkolenia, a w przypadku cudzoziemca numer dokumentu stwierdzającego tożsamość oraz nazwę szkolenia i datę wydania zaświadczenia.

Do umów szkoleniowych załączano min. wzory zaświadczeń lub innych dokumentów potwierdzających ukończenie szkoleń i uzyskanie umiejętności lub kwalifikacji. Załączone programy szkolenia zawierały wszystkie wymagane przez prawo elementy (Dowód nr 10 - kserokopia programu szkolenia).

W przypadku wniosków negatywnie rozpatrzonych, Powiatowy Urząd Pracy w Polkowicach informował wnioskodawcę pisemnie podając wyczerpujące przyczyny odmowy (Dowód 11 – kserokopia wniosku bezrobotnego o skierowanie na szkolenie indywidualne oraz kserokopia odpowiedzi urzędu na złożony wniosek).

Finalnie, uczestnikom szkolenia wydawano zaświadczenia o zdobytych uprawnieniach, kwalifikacjach czy umiejętnościach (Dowód nr 12 – kserokopia zaświadczenia o ukończeniu kursu oraz kserokopia dyplomu).

Urząd przeprowadzał wizyty monitorujące (Dowód nr 13 – kserokopia notatki służbowej z wizyty monitorującej).

W celu skuteczności i efektywności przeprowadzanych szkoleń, dokonywano analizy dokumentacji zgodnie z § 84 ww. rozporządzenia.

Zalecenia

1. Prawidłowo i w wyczerpujący sposób uzasadniać odmowy przyznania środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej.
2. Corocznie organizować szkolenia z zakresu umiejętności poszukiwania pracy.

Pouczenie

Jednostka kontrolowana może, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, zgłosić do niego zastrzeżenia. Wojewoda ustosunkowuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.

W przypadku nieuwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka kontrolowana w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków.

W przypadku uwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka kontrolowana w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, z uwzględnieniem zmian wynikających z zastrzeżeń.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLASKIEGO
Iwona Drelichowska-Stopa
Dyrektor Wydziału
Zdrowia i Polityki Społecznej

